

BINDEORD OCH RESONEMANG

Här tränar du på att förbereda och skriva en resonerande text.

Arbeta med arbetsbladet efter att du har sett *Skrivjournen – Bindeord och resonemang*. Du kan arbeta både enskilt och i par.

Till arbetet hör texterna:

”Adoptera hund från utlandet?”, ”Risker med att adoptera en hund” och ”Rädda en hund!”.

Diskutera

1. Varför är det viktigt att kunna skriva fram resonemang i formella texter?
2. Berätta vad du lärde dig i den här *Skrivjournen*!
3. Vad undrar du fortfarande över?

1A. Leta sambandsord

Sambandsorden i en text bidrar till att texten blir lättläst, tydlig och logisk. Längre bak i arbetsbladet finns listor på sambandsord. Du kan ta hjälp av dem när du gör den här uppgiften.

1. Läs elevtexten ”Adoptera hund från utlandet?”. Vad i den gör den tydlig? Är den lättläst och logisk, enligt dig?
2. Undersök vilka ord som bidrar till textens uppbyggnad. Stryk under de orden. Det är sambandsorden, som visar hur ord och meningar inom en text förhåller sig till varandra.
3. Jämför de ord du har strukit under med en klasskamrats understrukna ord.

1B. Undersök och jämför två källor – venndiagram

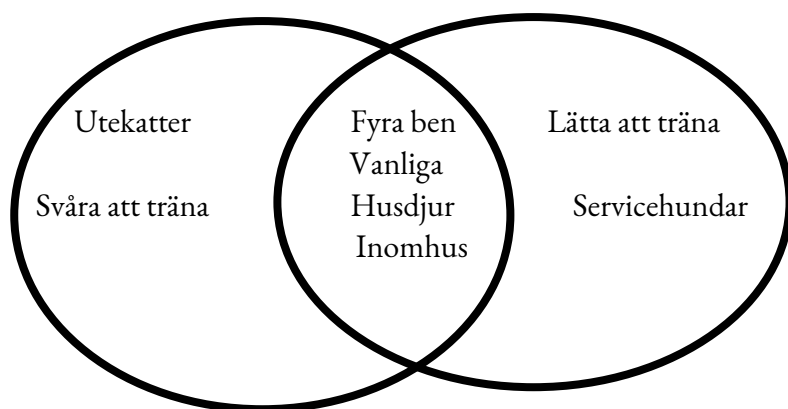
Venndiagram gör synligt hur olika källor hänger ihop med varandra. Cirklarna i diagrammet visar på vad som överlappar varandra och vad som inte gör det.

Fråga dig själv:

- Inom vilka områden står källorna *nära* varandra?
- Inom vilka områden står källorna *långt* från varandra?

Med den överblicken blir det lättare att skriva texten. Efter jämförelsen vet du också vilka bindeord du kan använda för att göra dina resonemang tydliga.

Här ser du ett exempel på ett venndiagram över hur katter och hundar förhåller sig till varandra. Exemplet är förenklat men det ger ändå en bild av hur information om katter och hundar kan relateras till varandra. I texten om katter och hundar ser du hur *bindeord* och *bindefraser* är verktyg i ett resonemang. De hjälper inte bara skribenten att förklara tydligt, utan också läsaren att förstå hur olika fenomen hänger ihop.

I en text skulle jämförelsen kunna skrivas så här:

Hundar och katter är båda vanliga husdjur i Sverige. Det finns en del skillnader i hur de fungerar som husdjur. Hundar är ofta tränade att lyssna på kommandon och gå i koppel. De flesta katter är däremot inte tränade utan går in och ut som de själva vill. Å ena sidan kan man se att katter och hundar är väldigt olika som husdjur. Å andra sidan finns det ändå stora likheter mellan en innekatt och en hund.

Arbeta så här:

1. Läs källtexterna "Rädda en hund!" och "Risker med att adoptera en hund".
2. Gör en tankekarta för varje källa. Plocka ut det du tycker är viktigast.
3. Gör ett venndiagram där du jämför de två källtexterna.
4. Observera bindeorden. Vilka används? Välj en av texterna och stryk under bindeorden.

Bindeord

Bindeord binder samman en text. De visar hur olika delar av texten hänger ihop. De gör också att den som läser din text förstår vad du vill säga.

Här finns en lista med olika sambandsord som är sorterade efter hur de kan användas. Du kan se att det finns flera sambandsord som säger ungefär samma sak. Det är alltså en bra idé att variera användningen av sambandsord där det är möjligt.

Ord som visar på inledning/uppstart

till att börja med, inledningsvis

Ord som för texten framåt

och, utöver det, dessutom, vidare, även, ytterligare

Ord som visar på jämförelse eller motsättning

å ena sidan – å andra sidan, dels – dels, både – och, jämförelsevis, jämfört med, däremot, en annan aspekt av detta är att, ett annat perspektiv på frågan är att, dock, däremot, utöver, tvärtemot, till skillnad från, precis som, på samma sätt, liknande perspektiv

Ord som visar på exempel

exempelvis, ett exempel på det är att, det vill säga, såsom, bland annat, med andra ord, det visar att

Ord som vill beskriva en slutsats eller en avslutning

detta innebär att, det är tydligt att, man kan dra slutsatsen att, därmed, sammanfattningsvis, slutligen, avslutningsvis, sammantaget

Ord som visar på orsakssamband

det beror på att, det leder till att, det beror på att, på grund av detta, därför, ett skäl till att, därefter

Adoptera hund från utlandet? (elevtext)

Många i Sverige vill ha en hund och funderar på om de ska köpa en valp eller adoptera en hund. Hundadoptioner har blivit vanligare och mer populära. Vilka är fördelarna och nackdelarna med att adoptera en hund från utlandet?

Hundar som adopteras kan komma från många olika länder. August Abbisson på svenskahundadoptioner.se skriver i artikeln *Rädda en hund* den 25/6 2020 att det finns mer än 50 organisationer som hjälper till att genomföra adoptioner av hundar från utlandet till Sverige. De hundar som kommer har av olika anledningar drabbats av hemlöshet och behöver ett nytt hem.

August Abbisson skriver att det finns en del saker att tänka på när man ska adoptera en hund från utlandet. Han menar bland annat att det bland de här organisationerna kan finnas de som är mindre seriösa. Abbisson skriver ändå att det finns många fördelar med hundadoptioner. Innan hundarna kommer till Sverige genomgår de vaccination och veterinärbesiktning, enligt Abbisson. ”Att adoptera en hund från utlandet behöver inte innebära den risk som många tror”, skriver Abbisson och lyfter också fram att många hundar kan räddas genom adoptioner.

Alva Kellsson lyfter ett annat perspektiv på frågan i artikeln *Risker med att adoptera en hund* på hundmyndigheten.se 25/6 2020. Hon menar att det också kan finnas en del risker med att adoptera hundar från utlandet. Det kan, enligt Kellsson, till exempel handla om att hundarna bär med sig dolda sjukdomar. I artikeln uttalar sig Kalle Taxsson på veterinärmyndigheten. Enligt honom är det inte alla hundar som kommer som har vaccinerats. Detta kan innebära en fara också för andra hundar i Sverige som då kan smittas. Kellsson lyfter också fram att hundarna kan bära på dolda beteenden som beror på att de varit med om något jobbigt som man som hundägare inte vet om.

Sammanfattningsvis finns det både fördelar och nackdelar med att adoptera hundar från utlandet. Å ena sidan kan en adoption av en hund från utlandet innebära en risk genom att hunden bär på dolda sjukdomar. Å andra sidan finns det många seriösa organisationer som verkligen vill rädda övergivna hundar från utlandet. Avslutningsvis kan man se att både Abbisson och Kellsson är överens om att man som hundägare behöver sätta sig in i den här frågan innan man fattar ett beslut.

Risker med att adoptera en hund (källtext)

Varje år adopterar många svenskar hundar från utlandet. Det finns flera organisationer som förmedlar dessa adoptioner från länder såsom Irland, Portugal och Grekland. Det handlar om hundar som av olika anledningar inte har ett hem och som i vissa fall växt upp på gatan.

Även om det finns många fördelar med att som hundägare slippa den krävande valptiden och känna att man gör en insats för hundar som fått en dålig start så finns det en del att tänka på inför en adoption av en hund från ett annat land.

Många av de här hundarna kan ha sjukdomar med sig. Eftersom de inte levt i hem eller genomgått vaccinationer är det svårt att veta vilka sjukdomar hundarna eventuellt bär på och som kan komma att visa sig senare i deras liv. Hunden som adopteras kan också föra med sig sjukdomar till Sverige som därigenom kan smitta och drabba andra hundar. Kalle Taxsson på Veterinärmyndigheten berättar om en undersökning från Norge som visade att många av de adopterade hundarna inte verkade ha genomgått de vaccinationer som utlovats av den organisation som förmedlade adoptionen.

När en hund blir sjuk kan kostnaderna för veterinärbesök bli höga. En hund som adopteras från utlandet kan ibland inte godkännas av försäkringsbolag och man kan då som hundägare stå utan försäkring.

En annan aspekt att ha i åtanke är att en hund som du köper som valp är en hund som du själv är med och präglar och tränar från början. En hund som adopteras i vuxen ålder kan ha varit med om saker tidigare som du inte vet om. Det kan handla om en rädsla för något eller ett inlärt beteende som kan dyka upp i oväntade situationer. I vissa fall kan det leda till att hunden blir aggressiv.

Att adoptera en hund kan i många fall vara en god gärning men det kan komma med okända och ovälkomna överraskningar som man som hundägare kan behöva hantera.

Alva Kellsson
hundmyndigheten.se
Publicerad 2020-06-25

Rädda en hund! (källtext)

Det finns många hundar runt om i Europa och världen som står utan ägare och många svenskar letar efter en hund att köpa. Ett alternativ till att köpa en valp kan därför vara att adoptera en hund från utlandet.

Det finns en del risker med att hundadoptioner från utlandet. Det kan finnas dolda sjukdomar och problem att försäkra hundarna men det behöver inte innebära så stora risker. Som blivande hundägare är det ändå viktigt att tänka igenom sitt beslut ordentligt.

Det finns många organisationer som förmedlar hemlösa hundar från utlandet för adoptioner i Sverige. En enkel sökning på nätet gör att man hittar ett 50-tal organisationer som riktar sig mot blivande hundägare i Sverige. Bland dessa organisationer finns det mer eller mindre seriösa aktörer. Se över om den organisation som du intresserat dig för verkligen är seriös.

De organisationer som är seriösa genomför alla vaccinationer och veterinärkontrollen innan hunden kommer till Sverige och du får som hundägare ett hundpass som visar att hunden får komma in i Sverige. Detta kan kosta lite mer men är fortfarande billigare än att köpa en valp från uppfödare i Sverige.

Det finns en bild av att hundarna som kommer till Sverige genom adoption ofta har beteendeproblem efter ett liv på gatorna. Oftast är hundarna omplacerade i sitt hemland av andra orsaker än just hemlöshet och eftersom adoptionsorganisationerna är måna om att genomföra lyckade adoptioner vill de ge potentiella ägare en så utförlig beskrivning som möjligt av hundens beteende. Detta för att matcha rätt hund med rätt hem.

Att adoptera en hund från utlandet behöver inte innebära den risk som många tror. Det finns många seriösa organisationer som förmedlar hundar till långvariga hem i Sverige och du kan som hundägare känna att du gör en god gärning och rädda en hund från ett liv i hemlöshet.

August Abbsson
svenskahundadoptioner.se
Publicerad 2020-06-25

Lärrarhandledningen med tillhörande arbetsblad är skrivna av Emma Unnersjö

Upphovsrätten till innehållet i den här lärrarhandledningen tillkommer UR, om inte något annat särskilt anges. Lärrarhandledningen får fritt kopieras, distribueras digitalt och visas i undervisningssammanhang. När lärrarhandledningen eller delar av innehållet används på olika sätt ska den ideella upphovsrätten iakttas.

Det här betyder att du som lärare i din undervisning bland annat får kopiera upp så många kopior du behöver av hela eller delar av lärrarhandledningen och dela ut till elever, tillhandahålla den digitalt till eleverna i en elevportal eller liknande, eller visa i en

Powerpointpresentation. Viktigt att tänka på när du använder lärrarhandledningen, på olika sätt, är att det alltid ska gå att se vem eller vilka som har upphovsrätten. Om lärrarhandledningen kopieras upp i sin helhet så framgår det redan, men om det är så att du väljer att bara använda någon del behöver du skriva i anslutning till det du använder vem eller vilka det är (UR och/eller annat namn, som framgår i lärrarhandledningen).